

Súd: Okresný súd Ružomberok
Spisová značka: 5P/66/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5912206748
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 10. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Majerčíková
ECLI: ECLI:SK:OSRK:2012:5912206748.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Ružomberok samosudkyňou JUDr. Jankou Majerčíkovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: B. H., nar. XX.XX.XXXX, dieťa rodičov: matky: U. H. H., rod. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. 01 N., M. XX a otca M. D. H., M., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX U., Do Q. XX, právne zast. Mgr. Iveta Žerebáková, advokátka, 034 01 Ružomberok, Nám. A. Hlinku 54, malol. dieťa bytom u otca, zastúpené kolíznym opatrovníkom - Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok, o návrhu matky na zverenie maloletého syna do osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Súd návrh matky **z a m i e t a**.

Žiaden z účastníkov **n e m á** právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom podaným na tunajšom súde dňa 12.09.2012 matka maloletého dieťaťa žiadala, aby súd zveril maloletého B. do jej osobnej starostlivosti, zaviazal otca prispievať na výživu maloletého B. sumou 75,00 eur mesačne a umožnil otcovi stretávať sa s maloletým každý nepárny týždeň od piatku 17.00 hod. do nedele 17.00 hod.

V odôvodnení svojho návrhu ako aj vo svojej výpovedi na pojednávaní uviedla, že rozsudkom Okresného súdu Ružomberok č. k. 5C/67/2011 - 90 zo dňa 09.08.2011 bolo jej manželstvo s otcom maloletého dieťaťa rozvedené, maloletým B. bol na čas po rozvoде zverený do osobnej starostlivosti otca a styk s matkou bol upravený v neobmedzenom rozsahu, za prítomnosti otca dieťaťa. V tom čase bol maloletý syn zverený do starostlivosti otca predovšetkým z dôvodu zdravotného stavu matky v čase rozvodu, nakoľko v danej dobe, po smrti maloletej dcéry sa nachádzala v zlom psychickom stave. Napriek rozhodnutiu súdu o možnosti neobmedzeného styku so synom jej exmanžel viackrát neumožnil stretnúť sa s ním, týkalo sa to niekoľkých víkendov, vianočných sviatkov, veľkonočných a rovnako boli obmedzené aj stretnutia cez letné prázdniny. Taktiež bola nútená sťažovať sa na negatívny vplyv starých rodičov H. v Ružomberku na psychiku maloletého B., ktorý spolu s otcom pred synom opakovane tvrdia, že matka je zodpovedná za smrť jeho malej sestry a snažia sa tak v synovi vyvolať strach z matky, aby odmietal spoločné stretnutia a tým stratil väzbu ku matke. O maloletého syna sa počas celého pracovného týždňa starajú starí rodičia H., zatiaľ čo otec sa synovi venuje len počas víkendov a dovolenky, keďže pracuje ako pedagóg na UMB v Banskej Bystrici a v mieste svojho pracoviska sa zdržuje celý pracovný týždeň. Matka je učiteľkou na 1. stupni Základnej školy v Hlohovci, jej pracovná doba je 8 hodín, práca by jej umožňovala dostatočne sa synovi venovať. Škola, ktorú by mohol navštevovať v Hlohovci maloletý B., je vzdialená od bydliska 20 m. Matka od rozvodu býva v 4-izbovom byte svojich rodičov, v ktorom sú vytvorené dostatočné možnosti pre starostlivosť a výchovu syna, v blízkosti bydliska sa nachádza viacero možností pre športové aktivity dieťaťa (futbal, tenis, bicyklovanie,

korčuľovanie v zime aj v lete). Starí rodičia z jej strany majú k maloletému B. vrúcny vzťah a taktiež sú zasiahnutí tým, že svojho vnuka nevidia. Zdravotný stav matky dieťaťa je v súčasnosti dobrý a je presvedčená, že v plnom rozsahu je schopná zabezpečiť náležitú starostlivosť o maloletého B., čo konzultovala aj so svojou ošetrojúcou psychiatričkou.

Ďalej matka maloletého dieťaťa uviedla, že stretnutia s maloletým B. prebiehali v Ružomberku, kde chodievali na prechádzky, v prípade nepriaznivého počasia boli v reštaurácii alebo v cukrárni, kde sa hrali pexeso, kvarteto, B. bol uvoľnený, spokojný, aj keď spočiatku bývali stretnutia rozpačité. B. ďalej uviedla, že je učiteľkou Základnej školy v Hlohovci, pracuje s deťmi vo veku maloletého B.. Počas stretnutí s maloletým B. spolu kreslili, riešili úlohy v pracovných zošitoch, zakúpila mu i do školy pastelky, oblečenie, pyžamko, ponožky. V súčasnosti užíva antidepresíva, chodí pravidelne na kontroly, problém nemá. Rovnako nemá ani vedľajšie účinky po požití liekov.

Právna zástupkyňa otca maloletého dieťaťa s návrhom matky na zverenie maloletého B. do osobnej starostlivosti matky nesúhlasila a žiadala návrh zamietnuť. Otec si svoju výchovnú funkciu rodiča plní svedomite, riadne, stará sa o psychomotorický vývoj B., majú voľnočasové aktivity, tak isto aj otec maloletého dieťaťa je vysokoškolský pedagóg, pracuje s mladými ľuďmi a je spôsobilý na to, že chlapec prospieva. Nedošlo k žiadnej zmene pomerov na strane otca ani na strane matky, ani na strane maloletého dieťaťa, ktoré by boli podkladom pre zmenu výkonu osobnej starostlivosti. Matka maloletého dieťaťa bola psychiatricky liečená, v rozvode spise je uvedená i diagnóza matky dieťaťa. Samotný B. sa vyjadril, že nechce ísť do Hlohovca, nie je to v záujme maloletého B., nakoľko dieťa tu prosperuje, má vynikajúce výsledky, je vo futbalovej prípravke, má tu dobré zázemie, je o neho postarané. Počas manželstva došlo u matky dieťaťa v Hlohovci k úmrtiu maloletej dcéry Q., otec má obavu, že starostlivosť nebude náležitá a pre maloletého syna je vhodné, aby úprava a rozsah stretávania boli zachované tak ako doposiaľ. Pokiaľ ide o trestné stíhanie vo veci prečinu usmrtenia, vyšetrovatelkou OR PZ, odbor kriminálnej polície Trnava uznesením zo dňa 15.06.2012 ČVS:ORP-869/1-OVK-TT-2011 bolo trestné stíhanie prerušené z dôvodu, že sa nezistili skutočnosti oprávňujúce vykonať trestné stíhanie proti určitej osobe.

Otec maloletého dieťaťa uviedol, že sa o maloletého B. stará každý deň, ráno ho vozí do školy, poobede ho vyzdvihne zo školského klubu detí, potom sa venujú športu, príprave na vyučovanie alebo iným záľubám. B. je adaptovaný, zabúda na tragédiu z apríla 2011, býva spolu so starými rodičmi v rodinnom dome, hrá sa na záhrade, na ulici má kamarátov, bicyklujú sa, dvakrát do týždňa chodievajú na tréningy na futbal. So svojou matkou sa stretávajú pravidelne každý druhý týždeň v mesiaci, na stretnutiach sa hrajú či už karty, pexeso alebo aj loptové hry, v zime sa korčuľujú, počas Veľkej noci sa s matkou nestretol, nakoľko bol chorý, o čom otec matku maloletého dieťaťa upovedomil. Počas letných prázdnin sa stretával s matkou pravidelne. Otec maloletého dieťaťa je vysokoškolský pedagóg, pracoval aj na základnej škole, pracuje v Banskej Bystrici, ale do práce a z práce chodievajú každý deň. Záleží mu na tom, aby maloletý B. vyrastal v pokojnom a zdravom prostredí. Tvrdenia matky dieťaťa, že ovplyvňuje B. proti matke dieťaťa nie sú pravdivé, je pravdou, že maloletý B. sa spočiatku bránil stretnutiam, potom sa už vzťah upravil a na stretnutia chodí, s výnimkou prípadov, kedy je chorý. Matku pred maloletým B. neočierňuje ani neobviňuje.

Kolízny opatrovník uviedol, že poskytovali súčinnosť pri stretnutí matky s maloletým B. s tým, že otec bol poučený o nevhodnosti vykresľovania matky pred synom ako osoby, ktorá zabila sestru Q.. Stretnutia matky a maloletého B. sú spontánne, prebiehajú veľmi dobre, sú aktívne, B. sa aktívne zapája do činnosti spolu so svojou matkou, robia si program, B. sa na stretnutia teší. Otec zabezpečuje maloletému B. každodennú starostlivosť, v tomto štádiu sa teda javí návrh matky na zmenu starostlivosti ako predčasný, skôr je priestor na úpravu stretávania v širšom rozsahu.

V rámci dokazovania sa súd oboznámil s obsahom listín založených v spise, ako aj s obsahom pripojených spisov tunajšieho súdu sp. zn. 5C/67/2011 a 5P/20/2011, pričom zistil a ustálil nasledovný skutkový a právny stav:

Rozsudkom Okresného súdu Ružomberok č. k. 5C/67/2011 - 92 zo dňa 09.08.2011, ktorý nadobudol právoplatnosť dňom 23.08.2011 bolo manželstvo rodičov maloletého B. rozvedené, zároveň bola schválená rodičovská dohoda, podľa ktorej sa maloletý B. H., nar. XX.XX.XXXX na čas po rozvedení zveril osobnej starostlivosti otca, ktorý bude maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok a matka sa zaviazala prispievať na jeho výživu výživným vo výške 50,00 eur mesačne. Zároveň bol upravený styk matky s maloletým B. v neobmedzenom rozsahu za prítomnosti otca maloletého dieťaťa.

Rozsudkom Okresného súdu Ružomberok č. k. 7P/29/2011 - 31 zo dňa 16.06.2011, právoplatným dňom 19.07.2011 bol upravený styk starej matke K. S. s maloletým B. H. každý páry víkend v mesiaci v sobotu (v prípade nemožnosti v nedeľu) v čase od 10.00 hod. do 17.00 hod. za prítomnosti otca maloletého dieťaťa, v prípade nemožnosti za prítomnosti starých rodičov zo strany otca maloletého dieťaťa a zároveň bolo uložené otcovi dieťaťa umožniť starej matke K. S. telefonický kontakt s maloletým B. v rozsahu jedenkrát týždenne.

Súd sa ďalej oboznámil s lekárskeým nálezom od MUDr. Viery Lysovej (čl. 13 spisu), podľa ktorej matka dieťaťa bola liečená na depresívnu poruchu po úmrtí dcéry, v úvode bola hospitalizácia v lôžkovou zariadení, od júla 2011 je liečená ambulantne, v liečbe spolupracuje, liečebný režim dodržiava, na kontroly chodí pravidelne, je nadstavená na antidepresíva, pri ktorých je stav upravený, stabilizovaný. Nastúpila do práce v školstve, kde je spokojná, dobre adaptovaná, upravila sa nálada aj spánok má v poriadku. Jej stav je t. č. uspokojivý, stabilizovaný a z psychiatrického hľadiska jej psychický stav dovoľuje starať sa o dieťa v plnom rozsahu.

Súd sa ďalej oboznámil s prehlásením starých rodičov zo strany matka maloletého dieťaťa Y. S. a K. S., ktorí v prípade prisúdenia starostlivosti o maloletého B. poskytnú matke dieťaťa jednu detskú izbu a spoločné priestory ich 4-izbového bytu k užívaniu, zároveň sa súd oboznámil aj s vyjadrením starej matky K. S. ohľadne priebehu stretávania matky s maloletým B. (čl. 15 - 17 spisu), so správou o povesti Mestského úradu Hlohovec (čl. 20 spisu), podľa ktorej na matku dieťaťa nebola podaná opodstatnená sťažnosť, nebola prejednávaná v priestupkovom konaní a nedopustila sa ani žiadneho priestupku. Podľa vyjadrenia Základnej školy, Podzámska 35, Hlohovec, matka dieťaťa je zamestnankyňou uvedenej školy od 01.09.2012 ako učiteľka biológie a anglického jazyka, má pozitívny vzťah k práci, je zodpovedná a svoje pracovné povinnosti si plní svedomite a v súlade s pracovným poriadkom školy. Na základe pozorovania pracovného správania možno konštatovať, že má kladný vzťah k deťom a zapája sa do mimoškolskej činnosti - vedie v popoludňajších hodinách krúžok Mladý prírodovedec (čl. 24 spisu).

Uznesením ČVS:ORP-869/1-OVK-TT-2011 zo dňa 15.06.2012 bolo trestné stíhanie vo veci prečinu usmrtenia podľa § 149 ods.1 a 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a, c) Trestného zákona prerušené z dôvodu, že sa nezistili skutočnosti oprávňujúce vykonať trestné stíhanie voči určitej osobe (čl. 31 spisu).

Podľa záznamu zo psychologického vyšetrenia zo dňa 27.09.2012 z Ústrednej vojenskej nemocnice SNP Ružomberok - fakultná nemocnica, psychiatrické oddelenie (čl. 32 - 33 spisu), maloletý B. je vývine a zrení, má vytvorený vzťah k obom rodičom, otec je určujúci pre jeho potreby (preferencia), matka je doplňujúca osoba. Má veľmi dobre vytvorené vzťahy so starými rodičmi, s rovesníkmi. Na úrovni predstáv zotrváva u neho vo vnímaní rodiny aj zosnulá sestra. Podľa záverov z psychologického vyšetrenia klinickej psychologičky Mgr. Zuzany Tomáškovej by maloleté dieťa malo mať zachované tieto podmienky pre ďalší vývin a zrenie, pre zvládnutie straty a smútku. Stabilné prostredie a starostlivosť otca ako určujúcej osoby je pre neho dôležité a zohľadňuje špecifikum jeho záujmov a potrieb.

Súd sa ďalej oboznámil i s denným prehľadovým výkazom od zamestnávateľa otca dieťaťa (čl. 34 - 41 spisu), podľa ktorého je pracovný čas otca dieťaťa v rozpätí od 07.00 hod. do 15.00 hod.

Podľa hodnotenia Základnej školy sv. Vincenta Ružomberok (čl. 42 spisu), maloletý B. je žiakom uvedenej školy od 03.09.2012, začiatok školskej dochádzky zvládol B. výborne, splňa kritériá školskej

zrelosti. V triede sa zaraďuje k nadšeným radostným žiakom, ktorých láka nový svet objavovania, učebný proces vníma aktívne a tvorivo zapojuje do neho svoje myslenie. Do kolektívu sa maloletý B. zaradil spontánne, je obľúbeným kamarátom spolužiakov, je ochotný vždy pomôcť, nové povinnosti berie veľmi vážne a zodpovedne. B. s učiteľmi aj so spolužiakmi navzájom veľmi dobre spolupracuje, má rád súťaživú formu práce, jeho obľúbenou činnosťou je popri učebnej činnosti šport, navštevuje futbalový krúžok, za krátke školské obdobie dosiahol vynikajúce vyučovacie výsledky vo všetkých predmetoch. Na vyučovanie je pripravený, domáce úlohy si plní pravidelne, do školy chodí čisto a vkusne upravený, navštevuje logopedickú poradňu. Spolupráca s otcom a starými rodičmi je výborná.

Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Úprava práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu sa uskutočňuje podľa stavu zisteného v čase rozhodovania súdu (§ 154 ods. 1 OSP), po tejto úprave však môžu nastať zmeny tak v pomeroch rodičov ako aj v pomeroch maloletých detí, odôvodňujúce zmenu pôvodného rozhodnutia súdu (dohody rodičov) o úprave rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. Iba zmena závažnejšieho charakteru môže byť dôvodom na takú zmenu rozhodnutia.

Pri úvahe o tom, či je potrebné zmeniť rozhodnutie alebo dohodu rodičov o výkone rodičovských práv a povinností, je potrebné mať na zreteli záujem dieťaťa na jeho riadnej výchove, pri rešpektovaní zásady stálosti výchovného prostredia. Zmena doterajšieho výchovného prostredia je preto odôvodnená najmä vtedy, ak by doterajšie opatrenia nezabezpečovali priaznivé podmienky pre úspešný vývoj maloletého dieťaťa. Rozhodujúcim hľadiskom pre úvahu o najvhodnejšej úprave výchovy maloletého dieťaťa zostáva vždy záujem dieťaťa; a v jeho záujme nie je, aby bolo len so zreteľom na nové pomery druhého rodiča odňaté z výchovného prostredia, v ktorom vyrastá už viac rokov.

Rozhodnutie o zverení maloletého dieťaťa jednému z rodičov do osobnej starostlivosti zachováva všetky rodičovské práva a povinnosti aj tomu z rodičov, ktorému maloleté dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti. Tento rodič, aj keď je spravidla prevažne vylúčený z bezprostredného výkonu svojich rodičovských práv a povinností, najmä sústavného výchovného pôsobenia na maloleté dieťa, nie je pozbavený práva dieťa vychovávať, je potrebné, aby využíval aspoň obmedzené možnosti na to, aby aj pri nedostatku príležitostí na sústavné výchovné pôsobenie mal na výchovu dieťaťa vplyv. Jedným z takýchto prostriedkov na zabezpečenie čiastočnej spoluúčasti rodiča, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na výchove maloletého dieťaťa a na udržiavaní rodičovského vzťahu a upevňovaní citových vzťahov, je osobný styk rodiča s maloletým dieťaťom.

Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že od poslednej úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému B. sa pomery účastníkov konania podstatne nezmenili. Maloletý B. žije v spoločnej domácnosti so svojim otcom a starými rodičmi, navštevuje 1. ročník Základnej školy v Ružomberku, žije v prostredí, ktoré dôverne pozná, má v tomto prostredí nadviazané priateľstvá, adaptoval sa na školu.

Matka maloletého B. žije so svojimi rodičmi v Hlohovci, jej súčasný zdravotný stav je stabilizovaný, matka je adaptovaná, pod dohľadom lekára, je zamestnaná, svoje pracovné povinnosti si plní riadne, s maloletým B. sa stretáva v pravidelných dvojtyždňových intervaloch, avšak za prítomnosti otca dieťaťa.

Za súčasného stavu súd hodnotí súčasnú úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému B. ako najvhodnejší spôsob, ktorý je v záujme maloletého dieťaťa.

V zmysle čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Základným zmyslom ich starostlivosti musí byť pri tom záujem dieťaťa.

Taktiež v zmysle čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť.

Súd má za to, že na strane rodičov ako aj na strane maloletého dieťaťa nedošlo k takej podstatnej zmene, ktorá by odôvodňovala zmenu pôvodného rozhodnutia o osobnej starostlivosti, nakoľko otec zabezpečuje maloletému dieťaťu riadnu starostlivosť, neboli zistené žiadne nedostatky v jeho starostlivosti, pričom by nebolo v záujme maloletého dieťaťa, aby bolo dieťa „vytrhnuté“ zo súčasného prostredia, v ktorom sa dieťa adaptovalo, prosperuje a dosahuje vynikajúce výsledky.

Z uvedeného dôvodu súd potom návrh matky na zmenu výchovného prostredia ako nedôvodný zamietol. Je potrebné však zdôrazniť, že v zmysle čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa je potrebné dbať za každých okolností na to, že záujem maloletého dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí. Záujem maloletého dieťaťa bez pochybnosti vyžaduje, aby sa na jeho výchove podieľal nielen ten rodič, ktorému bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti, ale jeho výchovné predpoklady majú zahrňovať aj to, aby uznal rolu a dôležitosť druhého rodiča v živote maloletého dieťaťa, pretože tento druhý z rodičov, ktorý nemá dieťa v osobnej starostlivosti, má tiež nezastupiteľné právo podieľať sa na vyvíjajúcej sa životnej orientácii maloletého dieťaťa. Ak by bolo konanie rodiča, ktorý má dieťa v osobnej starostlivosti, v rozpore so záujmom dieťaťa (a tak by tomu bolo aj v prípade, ak by otec prehliadal význam spoluúčasti matky na výchove dieťaťa), bolo by na uvážení, či nie sú splnené podmienky na prípadnú zmenu výchovného prostredia maloletého dieťaťa a rozhodnutia a osobnej starostlivosti. Súd konštatuje, že bezdôvodné bránenie maloletému dieťaťu v styku s rodičom, ktorému nebolo zverené do osobnej starostlivosti sa pokladá za výrazný nedostatok vo výchove maloletého dieťaťa, ktorým môže ohroziť vývoj osobnosti dieťaťa v citovej a charakterovej oblasti. Z toho dôvodu je potrebné, aby otec umožňoval v čo najširšom rozsahu kontakt dieťaťa so svojou matkou a tým spôsobom jej poskytol priestor na výchovu dieťaťa.

O trovách konania súd rozhodol s poukazom na § 146 ods. 1 písm. a) OSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline písomne v troch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 OSP, v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.